

ROMA. GRANDES CONSTRUTORES E ENXEÑEIROS.

1. A ARQUITECTURA ROMANA: INNOVACIÓN TÉCNICAS

Os romanos eran uns excelentes construtores. Unha proba diso é que moitas das súas obras chegaron ata nós. Isto debíase en parte a que estaban construídas condous novos materiais moi resistentes: o cemento e o formigón.

As construcións romanas *mesturaron elementos procedentes da arquitectura grega con outros elementos arquitectónicos, como o arco, a bóveda e a cúpula*. Coas bóvedas e coas cúpulas podían cubrir espazos enormes.

Principais construcións

As grandes obras arquitectónicas romanas tiñan sempre un **sentido práctico, pois destinábanse a satisfacer as necesidades da poboación**. Tamén adoitaban ser **monumentais**, é dicir, moi grandes, para que os que viran os edificios sentisen que os romanos eran moi poderosos. **Podemos clasificar os edificios emonumentos romanos polas funcións que cumprían nos seguintes tipos.**

EDIFICIOS		FUNCIÓNS
RELIXIOSOS	Templo	Celebración dos ritos relixiosos.
	Capitolio	Culto á tríade capitolina (Xupiter, Xuno, Minerva)
POLÍTICOS E ECONÓMICOS	Curia	Lugar de reunión do Senado.
	Basílica	Realización de intercambios comerciais.
PARA O LECER	Teatro	Representación de comedias e traxedias.
	Anfiteatro	Loitas de gladiadores e de gladiadores e feras.
	Circo	Carreiras de carros (cuadrigas).
PARA O COIDADADO DO CORPO	Ximnasio	Adestramento deportivo.
	Termas	Baños públicos.
MONUMENTOS CONMEMORATIVOS	Columnas	Rememoración de feitos e vitorias militares.
	Arcos de triunfo	
OBRAS PÚBLICAS	Calzadas	Transporte de persoas e mercadorías.
	Pontes	Cruzamento de ríos
	Acuedutos	Traslado de auga desde os ríos ata as poboacións.

Distinguir un templo romano dun grego

O frontón non ten decoración.

As columnas laterais acaróanse ao muro.

Os templos romanos tiñan unha escalinata de entrada.

Os romanos levantaban os templos sobre un podio.

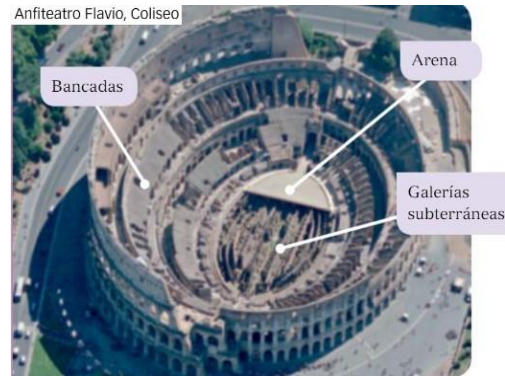

Maison Carrée (Nîmes, Francia).

O Panteón de Agripa

Anfiteatro Flavio, Coliseo

O teatro

- Construíase exento, non estaba apoiado nunha ladeira coma o teatro grego.
- Tiña unha escena moi desenvolvida, cun fondo arquitectónico permanente que parecía un edificio.
- A orquestra era semicircular, non circular coma nos teatros gregos, porque o coro tiña un papel menor nas obras.
- As bancadas eran semicirculares. As situadas máis abaixo reservábanse para personaxes importantes.

Teatro de Mérida

Arco de Tito

Pont du Gard

Columna Trajana

2. A ESCULTURA EN ROMA.

Na antiga Roma **as estatuas e os relevos adornaban as prazas, os edificios públicos e as vivendas das persoas adineradas**. A maioría estaban realizados en **mármore ou en bronce**.

Unha **novidade que introduciron os romanos** na etapa republicana foi a realización de **retratos**. Estes destacaban polo seu **marcado realismo**, incluso se plasmaban os defectos físicos das persoas. **No alto imperio, á hora de crear as súas esculturas, seguiron os modelos idealizados da Grecia clásica**. No etapa final, o baixo imperio, comezaron a facerse estatuas inexpresivas e inmóbiles que representaban o poder imperial solemne, maxestuoso e eterno.

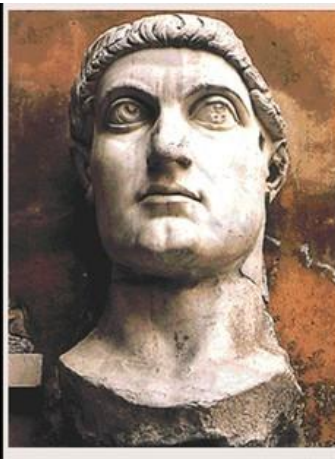
Facíanse esculturas de **corpo enteiro, bustos e estatuas ecuestres**, que representaban o retratado a cabalo. Para **decorar os edificios usábanse relevos**, en que se mostraban acontecementos da historia de Roma, como grandes vitorias militares, escenas relixiosas...

República

Alto Imperio

Baixo Imperio

3. A RELIXIÓN ROMANA.

Os romanos permitían aos pobos que conquistaban que continuasen mantendo a súa relixión e a miúdo renderon culto aos deuses dos pobos conquistados. Como resultado, a **relixión romana era politeísta**.

- Os romanos adoptaron moitos dos seus deuses dos gregos, pero cambiándolles os nomes. **Os deuses principais eran Xúpiter, Xuño e Minerva, que se coñecían como a tríade capitolina**.
- Ademais, **incorporaron numerosos deuses orientais, como Isis, Cibeles e Mitra**.
- Nos primeiros séculos do Imperio, os emperadores eran considerados deuses e rendíasilles culto**. Era o único culto obrigatorio para todos os habitantes do Imperio.

Os sacerdotes realizaban nos templos os ritos relixiosos, que xeralmente consistían en sacrificios de animais. **Os romanos eran moi supersticiosos e, antes de tomar unha decisión importante, consultaban os augures para coñecer a vontade dos deuses** e elevaban pregarías e executaban sacrificios para obter os seus favores.

CORRESPONDENCIA ENTRE DEUSES GREGOS E ROMANOS

DEUS GREGO	DEUS ROMANO
Zeus	Xúpiter
Hera	Xuno
Atenea	Minerva
Apolo	Febo
Artemisa	Diana
Afrodita	Venus
Ares	Marte
Poseidón	Neptuno
Deméter	Ceres
Hefesto	Vulcano
Hermes	Mercurio
Hestia	Vesta
Dionisos	Baco

Tamén había un culto doméstico que se realizaba no fogar. Tiñan un pequeno altar nos seus fogares no que daban culto a tres grupos de divindades:

- **Os lares**, que eran os xenios protectores do fogar.
- **Os penates**, que eran os deuses que aseguraban o abastecemento alimentario da casa.
- **Os manes**, que eran os espíritos dos antepasados,

O culto doméstico era dirixido polo pai de familia. Este realizaba todas as mañás ofrendas de alimentos, flores e perfumes no altar familiar.

4. UNHA NOVA RELIXIÓN: O CRISTIANISMO.

As orixes

No século I d.C. naceu **unha nova relixión, o cristianismo**, fundada por Xesús de Nazaret. Segundo a Biblia, o libro sagrado dos cristiáns, Xesús naceu en tempos do emperador Augusto en Palestina, unha rexión conquistada polos romanos. Aos 30 anos reuniu un grupo de discípulos, os apóstolos, e comezou a difundir unha nova mensaxe relixiosa.

Catro ideas fundamentais constitúen a base do cristianismo:

- Hai un só Deus, é dicir, os cristiáns son monoteístas.
- Todas as persoas son iguais para Deus.
- Os seres humanos deben amarse e perdoarse.
- Os que se comporten segundo este ideal recibirán como premio a vida eterna despois da morte.

Esta mensaxe preocupou os dirixentes xudeus, que vían perigar o seu poder. Por iso, acusaron a Xesús e entregárono ao gobernador romano Poncio Pilato, que o condenou a morrer na cruz.

A persecución

Tras a morte de Xesús, os apóstolos continuaron estendendo a súa mensaxe. As primeiras comunidades cristiás agrupáronse en igrexas dirixidas por un bispo e enterraban os seus mortos nas catacumbas, que eran galerías subterráneas. Pero os cristiáns foron perseguidos polos romanos porque se negaban a adorar o emperador. A pesar das persecucións, o número de cristiáns medrou.

O cristianismo, relixión oficial

No **ano 313, o emperador Constantino** concedeulle a liberdade relixiosa aos cristiáns e permitiulles realizar os seus ritos en público. A partir de entón, o cristianismo expandiuse e construíronse as primeiras basílicas para o culto.

No **ano 380, o emperador Teodosio declarou o cristianismo como a única relixión oficial do Imperio romano**. Prohibíronse as demais relixións e aqueles que adoraban outros deuses foron perseguidos. Ademais, foise creando unha organización. O papa, que era o bispo de Roma, adquiriu un papel preponderante como guía de todos os cristiáns e del dependían os demais bispos. Estes reuníanse en concilios para definir a doutrina cristiá.